

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0097-197
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
ID ОП у ЄДЕБО	24261
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Інформатика; Бакалавр; 01 Освіта/Педагогіка; 014 Середня освіта (Інформатика)
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://cutt.ly/hreK7ta
Посилання на звіт експертної групи	https://cutt.ly/ureK4qO

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	01 Освіта / Педагогіка
Дата засідання	23.12.2019
№ протоколу	№ 39
Доповідач	Скворцова С.О.

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◇ наявні

◇ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◇ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◇ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

<x> відсутні

Обґрунтування:

Підстави для відмови в акредитації, не пов'язаної із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, відсутні.
--

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	А	Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають візії, місії та цілям стратегії розвитку ЗВО. У процесі формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано потреби регіону в учителях інформатики, які, зокрема зможуть активно використовувати елементи дистанційного навчання. ОП розроблена у відповідності до вимог Національної рамки кваліфікацій (НРК) відповідного рівня. Освітні програми 2017 та 2019 років розроблені та оновлені з урахуванням тенденцій розвитку шкільної інформатики, зокрема вибіркової складової курсу інформатики у старших класах. На думку експертної	В	Не визначено фокус ОП та потребує більш чіткого формулювання унікальності програми. Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		<p>групи сильними сторонами, у контексті Критерію 1 є: 1) проводиться активна спільна робота зі школами із розвитку STEM-освіти (підготовка учнів до МАН, семінари для учителів, проведення гуртків з робототехніки), що знайшло відображення у ОП 2017 року (введено дисципліни «Командний проект», «Основи робототехніки»), у вибіркових компонентах ОП 2019 року додатково з'явилися дисциплінах «Проектування інтернету речей», «Платформи інтернету речей». 2) У ЗВО розгорнуті системи дистанційного навчання Moodle та Google Classroom, що сприяло підвищенню ефективності навчання студентів. 3) В межах співпраці ЗВО з КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти» (підписано план співпраці на 2018-2019 рр.) реалізовані заходи, що дозволили ЧНУ урахувати потреби регіону у змісті підготовки вчителя інформатики.</p> <p>Оскільки недоліків за Критерієм 1 не виявлено,</p>		
--	--	--	--	--

		експертна група прийняла спільне рішення оцінити відповідність Критерію 1 за рівнем А.		
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	Обсяг ОП "Середня освіта (Інформатика)" становить 240 кредитів та відповідає за змістом першому (бакалаврському) рівню вищої. У цілому, вибір та послідовність вивчення обов'язкових компонент освітньої програми є обґрунтованими і дозволяють досягти заявлених цілей і програмних результатів навчання. Зміст ОП «Середня освіта (Інформатика)» загалом відповідає теоретичному змісту предметної області, відповідає методам, методикам та технологіям, якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосування на практиці. Дисципліни у структурно-логічній схемі ОП розбито по семестрах, однак не відображено взаємозв'язок дисциплін та послідовність їх викладання. У ОП 2017 року вибіркові дисципліни мають блочну структуру, що унеможлиблює обрання будь-якої вибіркової дисципліни.	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		<p>В ЧНУ ім. Б.Хмельницького забезпечена можливість формування для студентів індивідуальної освітньої траєкторії. Студентам створені додаткові умови для підвищення рівня володіння іноземною мовою.</p> <p>Оскільки суттєвих недоліків за Критерієм 2 не виявлено, а слабкі сторони суттєво не впливають на загальну оцінку за даним критерієм то експертна група прийняла спільне рішення оцінити відповідність Критерію 2 за рівнем В.</p>		
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p>	А	<p>Правила прийому на навчання за освітньою програмою чіткі та зрозумілі, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Університет може визнавати результати навчання, набуті у неформальній та інформальній освіті, обсягом до 30 кредитів ЄКТС.</p> <p>Оскільки недоліків за</p>	В	<p>Недостатньо реалізуються можливості академічної мобільності студентів за даною ОП.</p> <p>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</p>

		Критерієм 3 не виявлено, експертна група прийняла спільне рішення оцінити відповідність Критерію 3 за рівнем А.		
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Форми і методи навчання за даною ОП дозволяють досягти переважної більшості програмних результатів і спрямовані на досягнення заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання та узгоджуються з принципами академічної свободи та студентоцентрованим підходом. Використовуються різні шляхи для інформування студентів, зокрема публікація на сайті робочих програм, що містять цілі, зміст, програмні результати навчання та критерії оцінювання, а також інструкційних матеріали. Методи навчання також включають самостійну дослідницьку діяльність здобувача освіти, за змістом та обсягом необхідну для досягнення заявлених цілей ОП. Структура навчального плану передбачає виконання здобувачем освіти як навчальних, так і наукових	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		<p>досліджень. Разом з тим, студенти ОП «Середня освіта (Інформатика)» не залучені до НДР кафедри. Студенти і викладачі мають вільний доступ до інформації, щодо наукометричних баз Scopus та Web of Science. У ОП враховано досвід викладання на основі дослідження з університетів різних країн. У ОП враховано досвід викладання на основі дослідження з університетів різних країн: ігрові методики (США); досвід 5-тижневого симуляційного експерименту з майбутніми вчителями з 4-го курсу бакалаврату Deakin University (Австралія); приклади дослідницької діяльності для студентів різних спеціальностей в University of Portsmouth (Велика Британія): вивчення впливу комунікації у соціальних мережах на різні аспекти особистого і соціального буття; моделі мобільних телефонів; локальні підходи до соціальної інклюзії; інтелектуальне лідерство; оцінка нового підходу до навігації у віртуальному світі тощо. У ОП враховано досвід</p>		
--	--	--	--	--

		<p>викладання на основі дослідження з університетів різних країн: ігрові методики (США); досвід 5-тижневого симуляційного експерименту з майбутніми вчителями з 4-го курсу бакалаврату Deakin University (Австралія); приклади дослідницької діяльності для студентів різних спеціальностей в University of Portsmouth (Велика Британія): вивчення впливу комунікації у соціальних мережах на різні аспекти особистого і соціального буття; моделі мобільних телефонів; локальні підходи до соціальної інклюзії; інтелектуальне лідерство; оцінка нового підходу до навігації у віртуальному світі тощо.</p> <p>Оскільки суттєвих недоліків за Критерієм 4 не виявлено, а слабкі сторони суттєво не впливають на загальну оцінку за даним критерієм то експертна група прийняла спільне рішення оцінити відповідність Критерію 4 за рівнем В.</p>		
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів	В	Освітній процес організовано згідно діючих нормативно-	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

<p>вищої освіти та академічна доброчесність</p>		<p>правових актів, що регламентують діяльність ЗВО. Спілкування експертної групи зі студентами засвідчило, що для більшості з них критерії оцінювання у цілому є чіткими та зрозумілими, також вони підтвердили проведення анкетування серед студентів 1-4 курсів першого (бакалаврського) рівня. У відкритому доступі на сайті ЗВО є відповідний перелік положень, які описують правила проведення контрольних заходів. Інформації, щодо процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів експертною групою не виявлено. Крім цього, відсутня інформація про порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Оскільки суттєвих недоліків за Критерієм 5 не виявлено, а слабкі сторони суттєво не впливають на загальну оцінку за даним критерієм то експертна група прийняла спільне рішення оцінити відповідність Критерію 5 за рівнем В.</p>		
---	--	--	--	--

Критерій 6. Людські ресурси	В	<p>На думку експертної групи сильними сторонами, у контексті Критерію 6 є:</p> <p>1.Розширено плани прийому до аспірантури з метою кадрового забезпечення кафедри та наукових підрозділів університету висококваліфікованими працівниками. 2. Розроблено систему та механізм надбавок для працівників університету. 3.Удосконалено систему соціального захисту працівників університету, зокрема через надання матеріальної допомоги для поліпшення соціально-побутових умов, сприяння їх культурному дозвіллю та здоровому способу життя. 4. Забезпечено соціальний захист працівників пенсійного віку і створено умови для продовження науково-педагогічної діяльності. 5. Здійснюється ресурсна підтримка ветеранів університету. Основними формами співпраці ЗВО та роботодавців у межах освітнього процесу підготовки спеціалістів 014 Середня освіта (інформатика) визначено наступні:</p>	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.
-----------------------------	---	--	---	---

		<p>організація виробничо-педагогічних практик та стажувань на підприємствах; участь в екзаменаційних комісіях з атестації; керівництво курсовими роботами; участь роботодавців у профорієнтаційній роботі. У співбесіді з представниками роботодавців (Підмогильна В.М., директор Смілянської загальноосвітньої школи І - ІІІ ступенів № 11; Базилевський М.В., директор Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 30; Саєнко Т.Б., директор Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ст №8, Ляшенко Т.Д., заступник директора з навчально-виховної роботи Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ст №8; Баранник Г.І., директор Леськівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів Черкаської області), фактів їхнього залучення до проведення аудиторних занять не виявлено.</p> <p>Оскільки суттєвих недоліків за Критерієм 6 не виявлено, а слабкі сторони суттєво не впливають на загальну оцінку за даним критерієм то експертна група прийняла</p>		
--	--	--	--	--

		спільне рішення оцінити відповідність Критерію 6 за рівнем В.		
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	В університеті на задовільному рівні знаходиться забезпечення навчальними аудиторіями, кабінетами, обладнанням та устаткуванням. Бібліотека має вільний доступ до мережі Інтернет. Соціальні умови забезпечуються наявністю мережі закладів харчування, відповідних спортивних споруд, гуртожитків, актові зали. Освітній процес у повному обсязі забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях. Матеріально-технічна база підтримується на необхідному рівні для досягнення очікуваних результатів навчання. Комп'ютери оснащені відповідним програмним забезпеченням, об'єднані у локальну мережу, з доступом до мережі Internet. Навчально-методичні матеріали знаходяться у вільному	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		<p>доступі . Викладачі та здобувачі вищої освіти університету у процесі навчання мають право на безоплатне користування бібліотекою, інформаційними, навчальними, науковими фондами, спортивними майданчиками ЗВО тощо. У цілому освітнє середовище у ЗВО є безпечним та дозволяє задовольняти інтереси і прагнення студентів. Проведений експертною групою аналіз документів ЗВО, встановив відсутність для учасників освітнього процесу документів, які регламентують доступність політики та процедур врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних з сексуальними домаганнями та дискримінацією).</p> <p>Оскільки суттєвих недоліків за Критерієм 7 не виявлено, а слабкі сторони суттєво не впливають на загальну оцінку за даним критерієм то експертна група прийняла спільне рішення оцінити</p>		
--	--	--	--	--

		відповідність Критерію 7 за рівнем В.		
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В	<p>Система забезпечення якості ЗВО передбачає моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формуються у результаті зворотнього зв'язку з науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, а також внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства. Здобувачі вищої освіти залучені до забезпечення внутрішньої якості освіти шляхом періодичного оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників через анонімне анкетування, але не приймають участь у процесі перегляду ОП. Роботодавці брали участь у обговоренні освітньої програми «Середня освіта (Інформатика)».</p> <p>Оскільки суттєвих недоліків за Критерієм 8 не виявлено, а слабкі сторони суттєво не впливають на загальну оцінку за даним критерієм то</p>	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		експертна група прийняла спільне рішення оцінити відповідність Критерію 8 за рівнем В.		
Критерій 9. Прозорість та публічність	В	Усі наявні внутрішні університетські нормативні документи, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу у ЗВО знаходяться на сайті ЗВО http://cdu.edu.ua/ , вони є чіткими та прозорими. У відкритому доступі є інформація про освітню програму, програмні компетентності, в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін. Обсяг інформації по ОП, що оприлюднена на сайті, є достатнім для зацікавлених роботодавців, а також для того, щоб забезпечити можливість потенційним абітурієнтам зробити свідомий вибір щодо вступу на цю освітню програму. Структура веб-сайту Університету, в деякій мірі, є заплутаною, а тому бажано її спростити з метою його більшої наочності	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		<p>та швидкого пошуку необхідної інформації. Крім цього, доступ до деяких документів, що безпосередньо стосуються студентського освітнього простору («Навчання за програмою академічної мобільності», «Переведення на індивідуальний графік навчання», «Підготовка кваліфікаційної роботи», «Повторне вивчення навчальної дисципліни», «Алгоритм вибору міжгалузевих дисциплін» тощо) обмежений.</p> <p>Оскільки суттєвих недоліків за Критерієм 9 не виявлено, а слабкі сторони суттєво не впливають на загальну оцінку за даним критерієм то експертна група прийняла спільне рішення оцінити відповідність Критерію 9 за рівнем В.</p>		
Критерій 10. Навчання через дослідження	Не застосовується	-	Не застосовується	-

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

Рекомендації щодо подальшого удосконалення освітньої програми «Середня освіта (Інформатика)»:

- 1) Удосконалити ОП відповідно до методичних рекомендацій розробки стандартів та ОП.
- 2) Переглянути фокус та опис ОПП, структурно-логічну схему та матриці, визначити кореляцію. Відобразити взаємозв'язок дисциплін та послідовність їх викладання у структурно-логічній схемі ОП.
- 3) ПРУ2 подати у наступній редакції «Здатність організовувати роботу в комп'ютерному класі, дотримуючись правових норм і законів, нормативно правових актів, санітарно-гігієнічних правил і рекомендацій зі здоров'язбереження школярів». У формулюванні ПК1 конкретизувати – «предметних – інформатичних компетентностей». Назву Таблиці В дати без слова «Рекомендований», оскільки це перелік навчальних дисциплін за циклами підготовки освітньо-професійної програми (нормативна і практична частини).
- 4) Скорегувати відповідність кредитів в ОП та навчальному плані. Привести у відповідність обсяг обов'язкових освітніх компонентів освітньої програми, а також дисциплін за вибором здобувачів відповідно нормативним вимогам та рівню вищої освіти (розбіжність складає 2 кредити), привести кореляцію з кількістю кредитів, зазначених у навчальному плані та відомостях самооцінювання. У структурі освітньої програми передбачені не відповідні до вимог законодавства «дисципліни за вибором навчального закладу».
- 5) Урахувати у відповідному Положенні ЗВО універсальну процедуру повторного проходження студентами контрольних заходів не залежно від обсягу навчальних дисциплін.
- 6) Забезпечити можливості обрання студентами будь-якої вибіркової дисципліни на певному етапі навчання, не лише під час вступної компанії.
- 7) Залучати студентів у процес перегляду ОП «Середня освіта (Інформатика)». Розробити механізм визначення рівня задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань, залученості студентів до наукової роботи .
- 8) Розробити процедуру запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та порядку оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Розробити процедуру врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних з сексуальними домаганнями та дискримінацією).
- 9) Розробити та оприлюднити посилання на внутрішні документи, які регулюють процедуру добору кадрів, які регулюють питання професійного розвитку викладачів та стимуляції розвитку викладацької майстерності.

- 10) Доопрацювати структуру веб-сайту Університету з метою забезпечення зрозумілого, простого та швидкого пошуку необхідної інформації. Уникати обмеженого доступу до деяких документів, що безпосередньо стосуються студентського освітнього простору («Навчання за програмою академічної мобільності», «Переведення на індивідуальний графік навчання», «Алгоритм вибору міжгалузевих дисциплін» тощо).

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

◁ акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

<х> акредитацію ОП

<> умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

◁ відмову в акредитації ОП

Заступник голови ГЕР

Г.О. Лопатенко